

DEPARTEMENTAAL VERTROUWELIJK

HEDEN

TER BESLISSING

Aan

de minister

Directoraat-Generaal van
de Rijksbegroting
Directie Begrotingszaken
&
Directie Algemene
Financiële en
Economische Politiek

nota

Rapport expertgroep realistisch ramen

Persoonsgegevens

Datum

12 maart 2025

Notanummer

2025-0000075706

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief Kamer
2. Rapport expertgroep
3. Q&A's

Aanleiding

De expertgroep realistisch ramen heeft het onderzoek afgerond. Donderdag 13 maart (11:00-11:30) komt André de Jong, de voorzitter van de expertgroep, de resultaten toelichten. Het rapport zal vrijdag 14 maart worden gepubliceerd.

Beslispunten

- Bent u akkoord met het verzenden van het rapport aan de Tweede Kamer? Zo ja, wilt u bijgevoegde Kamerbrief ondertekenen?
- Bent u akkoord met de openbaarmaking van deze notitie in het kader van actieve openbaarmaking?
- Bent u akkoord met de voorgestelde spreeklijnen?
- Graag spreken we nog met u over het te volgen proces de komende week.

Kernpunten

- Uit de analyse blijkt dat de grote ramingsafwijkingen van de afgelopen jaren voor ca. 60% het gevolg zijn van de *perfect storms* die de afgelopen jaren over de Nederlandse economie zijn getrokken. Zowel het sterke economische herstel na de coronacrisis als de hoge inflatie door de oorlog in Oekraïne waren nauwelijks te voorzien.
- Bij de resterende 40% van de ramingsafwijking speelt een viertal punten in de raming die meerjarig eenzijdige afwijkingen laten zien. Deze treden op bij:
 - De raming van de vennootschapsbelasting (vpb);
 - Het toepassen van *expert judgement* bij de inkomstenraming;
 - Onderuitputting en de kasschuiven;
 - De raming van het EMU-saldo van de decentrale overheden en het kastransverschil decentrale overheden.
- Op basis van deze conclusies worden tien aanbevelingen gedaan om de ramingen te verbeteren. De aanbevelingen voor de inkomstenraming en de overige ramingen (bijv. decentrale overheden) zijn vooral technisch van aard. De voorstellen voor de uitgavenkant kennen ook een politieke dimensie. Er wordt onder andere geadviseerd om:
 - Realistische kasritmes te maken voor de kasritmes voor de begrotingen en van nieuwe projecten;
 - Kasuitgaven van departementen beter te monitoren om onderuitputting sneller in zicht te krijgen;

- In de begrotingsfondsen enige prikkelwerking te herstellen om uitgaven te doen in het jaar waarvoor ze gepland staan.
- Als bijlagen zijn het rapport, de Kamerbrief voor de verzending en een aantal Q&A's opgenomen.

Toelichting

Communicatie

- Er is vanuit de media veel belangstelling voor het rapport van de Expertgroep.
- Tussen 11:30 en 12:30 uur wordt in Nieuwspoor, onder strikt embargo tot publicatie, een technische achtergrondbriefing georganiseerd met voorzitter André de Jong.
- Het ligt voor de hand dat journalisten u na afloop van de MR om een korte reactie zullen vragen. Uw reactie zal noodgedwongen procesmatig zijn, doordat de kabinetsreactie op 21 maart volgt.
- In de bijlage vindt u spreeklijnen en een korte Q&A die u kunt hanteren.

Politiek/bestuurlijke context en proces

- De leden Omtzigt en Idsinga hebben een initiatiefnota ingediend met voorstellen voor aanpassingen aan de ramingen. U heeft reeds een reactie naar de Kamer gestuurd.
- We adviseren om vrijdag in de MR een korte samenvatting te geven van de resultaten van de expertgroep en aan te kondigen dat de kabinetsreactie de week erna langskomt in de MR.
- Op 21 maart is het bedoeling om een (korte) kabinetsreactie met de Kamer te delen op het rapport van de expertgroep. We adviseren deze via de MR te laten lopen gelet op de brede belangstelling in het kabinet.
- Voor 25 maart staat een technische briefing gepland met de Tweede Kamer.
- Op 31 maart staat een debat over de initiatiefnota van Omtzigt en Idsinga gepland.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.